

คำอธิบายกฎหมายสถานบริการ

ร.ต.หญิงสายสุณี ไหมทอง¹

1. นิยามสถานบริการ

สถานบริการ หมายความว่า “สถานที่ที่สร้างขึ้นเพื่อให้บริการโดยหวังประโยชน์ในทางการค้า”

2. เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้

เนื่องจากสถานบริการเป็นสถานที่ที่มีการประกอบกิจการที่อาจมีการดำเนินการไปในทางกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและจัดให้มีการแสดงเพื่อความบันเทิงไม่เหมาะสม ซึ่งไม่ควรให้เยาวชนเข้าไปใช้บริการ

3. ประเภทของสถานบริการ

พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ.2509 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2546 แบ่งสถานบริการเป็น 6 ประเภท โดยใช้องค์ประกอบ ดังนี้

- * องค์ประกอบในเรื่องลักษณะของการประกอบกิจการ
- * องค์ประกอบในเรื่องของเวลา

สถานบริการประเภทที่ใช้องค์ประกอบในเรื่องลักษณะของการประกอบ

กิจการ ได้แก่

- สถานบริการตามมาตรา 3(1) คือ สถานเต้นรำ รำวง หรือร้องเง็ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคูบริการ²

- สถานบริการตามมาตรา 3(2) คือ สถานที่ที่มีการจำหน่ายสุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการ โดยมีผู้บ้ำเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า³

- สถานบริการตามมาตรา 3(3) คือ สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า เว้นแต่

(ก) สถานที่ซึ่งผู้บริการได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือได้รับยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยประเภทการนวดไทยตามกฎหมายดังกล่าว หรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

(ข) สถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งจะต้องมีลักษณะของสถานบริการหรือผู้ให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความ

¹ เจ้าพนักงานปกครอง 5 ส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

² คูบริการ หมายถึง ผู้ให้บริการจะเป็นหญิงหรือชายก็ได้

³ บ้ำเรอ หมายถึง ปรนนิบัติให้เป็นที่พอใจ

เห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยด้วย ประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเพื่อการรับรองให้เป็นไปตามมาตรฐานนั้นด้วยก็ได้ หรือ

(ค) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- สถานบริการตามมาตรา 3 (4) คือ สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ โดยมีรูปแบบอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) มีดนตรี การแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง และ **ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย**ให้นักร้อง นักแสดง หรือพนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ข) มีการจัดอุปกรณ์การร้องเพลงประกอบดนตรีให้แก่ลูกค้า โดยจัดให้มี**ผู้บริการขับร้องเพลงกับลูกค้า** หรือ **ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย**ให้พนักงานอื่นใดนั่งกับลูกค้า

(ค) **มีการเต้นหรือยินยอมให้มีการเต้น** หรือจัดให้มีการแสดงเต้น เช่น การเต้นบนเวทีหรือการเต้นบริเวณโต๊ะอาหารหรือเครื่องดื่ม

(ง) มีลักษณะของสถานที่ การจัดแสงหรือเสียง หรืออุปกรณ์อื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สถานบริการประเภทที่ใช้องค์ประกอบในเรื่องลักษณะของการประกอบกิจการ + องค์ประกอบในเรื่องเวลา ได้แก่

- สถานบริการตามมาตรา 3(5) คือ สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรีหรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการ **หลังเวลา 24.00 นาฬิกา**

- สถานบริการตามมาตรา 3(6) คือ สถานบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกรออกกฎกระทรวงดังกล่าว โดยเจตนารมณ์ของการบัญญัติประเภทของสถานบริการตามมาตรา 3(6) ก็เพื่อที่จะใช้จุดช่องว่างของกฎหมายที่อาจมีขึ้นในอนาคต

4. การขออนุญาตตั้งสถานบริการ

มาตรา 4 บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งสถานบริการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตตั้งสถานบริการตามมาตรา 4 ในกรุงเทพมหานครให้ยื่นคำขอต่อผู้กำกับการหรือรองผู้กำกับการซึ่งเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลท้องที่ ในจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ที่สถานบริการนั้นตั้งอยู่

* หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตตั้งสถานบริการ

(1) ด้านคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต (ม.6)

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
 - ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรม
 - ไม่วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน
 - ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง
 - ไม่เคยต้องโทษความผิดเกี่ยวกับเพศ , การค้าหญิงและเด็กหญิง, การทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุอันลามก, การปรามการค้าประเวณี
 - ไม่มีประวัติกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้จนถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตภายในระยะเวลาสามปี และไม่เป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดทางอาญาอันมีลักษณะที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย หรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 3)

(2) ด้านอาคาร

- อาคารต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายควบคุมอาคารหรือไปรับรองการตรวจสภาพอาคารจากผู้ซึ่งประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือสถาปัตยกรรมควบคุม
- (กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 1(ข))

(3) ด้านสถานที่

- สถานที่ที่ตั้งต้องไม่อยู่ใกล้ชิดวัด ศาสนสถาน โรงเรียน โรงพยาบาล, หอพัก, ย่านประชาชนอยู่อาศัย ในขนาดที่จะก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่สถานที่ดังกล่าว
- (ม.7)

- ต้องตั้งอยู่ในพื้นที่เพื่อการอนุญาตตั้งสถานบริการ(Zoning) หรือในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (ม.5)

* หลักฐานและเอกสารที่ใช้ในการยื่นขออนุญาตตั้งสถานบริการ

(1) บุคคลธรรมดา

- (ก) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- (ข) สำเนาทะเบียนบ้าน
- (ค) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบัน ชั้น 1 รับรองว่าผู้ขออนุญาตไม่วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนและไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง

(ง) แบบแปลนแผนผังแสดงพื้นที่การให้บริการของสถานบริการและปริมาณพล
ของสถานบริการโดยใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 ใน 500

(จ) แผนที่สังเขปแสดงบริเวณที่ตั้งสถานบริการ

(ฉ) หลักฐานแสดงว่าอาคารที่ใช้ตั้งสถานบริการได้รับอนุญาตให้ใช้อาคารตาม
กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคาร โดยผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาต
ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ตาม
กฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ช) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 4X6 เซนติเมตร ของผู้ขอ
อนุญาตตั้งสถานบริการ ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน จำนวน 3 รูป

(ซ) หลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของอาคารหรือสถานที่ที่ใช้ตั้งสถานบริการหรือ
หนังสือแสดงความยินยอมให้ใช้อาคารหรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งสถานบริการ ในกรณีที่อาคารหรือ
สถานที่นั้นเป็นของผู้อื่น

(2) นิติบุคคล

(ก) สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคล ซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับ
ชื่อ วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน และผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

(ข) หนังสือแต่งตั้งผู้แทนนิติบุคคล ซึ่งต้องเป็นกรรมการหรือบุคคลผู้มีอำนาจ
ลงนามผูกพันนิติบุคคล

ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ให้ดำเนินการเช่นเดียวกันกับกรณีบุคคลธรรมดายื่นขอ
อนุญาตตั้งสถานบริการ

* กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับผลการตรวจสอบประวัติหลังจากที่ได้พิจารณาออกใบอนุญาต
หากพบว่าผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพิกถอนใบอนุญาต
ดังกล่าว

* กรณีที่ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการสถานบริการหลายประเภทอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการหนึ่งประเภท สำหรับพื้นที่การ
ให้บริการหนึ่งพื้นที่

(กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 5)

5. การต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ

มาตรา 10 ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการให้ใช้ได้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ของปีที่ออก
ใบอนุญาต

ผู้รับอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอเสียก่อน
ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงาน
เจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

*** หลักฐานในการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ**

- (1) สำเนาใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ
- (2) รูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวก ขนาด 4X6 เซนติเมตร ของผู้ขอต่ออายุ
ใบอนุญาตหรือผู้แทนนิติบุคคลที่ถ่ายมาแล้วไม่เกินหกเดือน จำนวน 2 รูป
- (3) ใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้น 1 รับรองว่าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตหรือผู้แทนนิติ
บุคคล มีคุณสมบัติตามมาตรา 6(3) และ (4)

- ในกรณีหลักฐานและเอกสารที่ยื่นไว้ใน การขออนุญาตตั้งสถานบริการ มีการแก้ไข
หรือเปลี่ยนแปลง ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตต้องยื่นหลักฐานและเอกสาร ที่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงด้วย

* ส่วนหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประวัติการกระทำความผิดและสถานที่ตั้งให้ดำเนินการ
เช่นเดียวกันกับกรณีการขออนุญาตตั้งสถานบริการ

(กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 6 และ ข้อ 7)

6. การย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสถานบริการ

มาตรา 13 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ย้าย แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติม
สถานบริการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่

(1) การย้ายสถานบริการ

- กรณีจังหวัดที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถาน
บริการ (Zoning) สถานบริการต้องย้ายเข้า Zoning เท่านั้น (ย้ายออกนอก Zoning ไม่ได้)

- กรณีจังหวัดที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่งดอนุญาตตั้งสถานบริการ
จะอนุญาตให้ย้ายได้เฉพาะกรณีมีเหตุจำเป็นหรือสุดวิสัยเท่านั้น ⁴

(2) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงภายในและภายนอกสถานบริการ

- ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าเหตุจำเป็นจะอนุญาตก็ได้ แต่ถ้าแก้ไขไปก่อนได้รับ
อนุญาต พนักงานเจ้าหน้าที่ก็มีอำนาจสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอน
ใบอนุญาตได้

⁴ จำเป็น หมายความว่า ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องทำ ซัดไม่ได้

สุดวิสัย หมายความว่า พ้นกำลังความสามารถ พ้นความสามารถ พ้นความสามารถที่ใครจะป้องกันได้

(3) การต่อเติมสถานบริการ

- หากต่อเติมให้กว้างขวางออกไปก็ให้อยู่ในดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ถ้าขอต่อเติมโดยขอเพิ่มห้องบริการด้วย จนดูเสมือนว่าเป็นการเพิ่มสถานบริการขึ้นแล้ว ก็จะไม่อนุญาตให้เพิ่มอีก

7. การขอเปลี่ยนผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินกิจการ

การขอเปลี่ยนผู้รับอนุญาต ถือเป็นกรโอนใบอนุญาต ซึ่งตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 มิได้กำหนดไว้ให้โอนใบอนุญาตแก่กันได้แต่อย่างใด (ใบอนุญาตเป็นการเฉพาะตัว) พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่มีอำนาจที่จะอนุญาตให้เปลี่ยนผู้รับอนุญาตหรือโอนใบอนุญาตให้แก่กันได้

ยกเว้น การขอเปลี่ยนบุคคลซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจการแทนนิติบุคคล ให้อยู่ในดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่เห็นสมควร (คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 483/2521 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2521 ข้อ 8)

8. การโอนกิจการ

การโอนกิจการ ผู้รับโอนกิจการต้องขออนุญาตใหม่ เว้นแต่การตกทอดทางมรดก (การโอนกิจการตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลถือเป็นการโอนทรัพย์สินระหว่างกันเท่านั้น ไม่สามารถโอนใบอนุญาตให้แก่กันได้) (คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 483/2521 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2521 ข้อ 10 และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0204/ว795 ลงวันที่ 26 กรกฎาคม 2526)

9. การจัดทำ การเก็บรักษา และการแจ้งเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติพนักงาน

(1) การจัดทำบัตรประวัติ

ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องจัดทำบัตรประวัติของพนักงาน ลูกจ้าง คู่บริการ ผู้บำเรอ ผู้บริการอาบน้ำ นวด หรืออบตัว และคนรับใช้ของสถานบริการก่อนเริ่มเข้าทำงานในสถานบริการนั้น จำนวน 2 ชุด

(2) การเก็บรักษาบัตรประวัติ

ให้เก็บรักษาบัตรประวัติพนักงานไว้ ณ สถานบริการ จำนวน 1 ชุด เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา และส่งไปเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ที่ยื่นขออนุญาตตั้งสถานบริการ (อำเภอ/กิ่งอำเภอ) จำนวน 1 ชุด

(3) การแจ้งเปลี่ยนแปลงบัตรประวัติ

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการในบัตรประวัติพนักงาน ผู้รับอนุญาตตั้ง

สถานบริการต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการภายในเจ็ดวัน นับแต่วันเปลี่ยนแปลง ณ สถานที่และบุคคลที่ยื่นขออนุญาตตั้งสถานบริการ (อำเภอ/กิ่งอำเภอ)

(กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 9 – ข้อ 12)

(4) บัตรประวัติซึ่งเก็บรักษาไว้ ณ สถานบริการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องจัดทำบัตรประวัติใหม่ ภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่บัตรนั้นสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ (ม.15)

10. การจัดสถานที่สถานบริการ (ม.17)

การจัดสถานที่ภายนอกและภายในของสถานบริการต้องมีลักษณะ ดังนี้

- (1) มีแนวเขตของสถานบริการที่ชัดเจน
- (2) มีห้องสุขาเพียงพอสำหรับบริการลูกค้า โดยแยกห้องสุขาชายและหญิงออกจากกัน
- (3) มีการรักษาความสะอาดเรียบร้อยเป็นอย่างดี
- (4) ใช้โคมไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะมองเห็นและจำหน้ากันได้ในระยะไม่น้อยกว่า

1.50 เมตร

(5) สถานบริการที่มีห้องบริการเฉพาะ ต้องมีหมายเลขเป็นตัวเลขอารบิกสีขาว ขนาดสูงอย่างน้อย 5 เซนติเมตร ติดที่หน้าประตูห้องบริการทุกห้องเรียงตามลำดับ ถ้าประตูเข้าออกมีบานปิดทึบแสงให้มีช่องสี่เหลี่ยมโปร่งแสงสามารถมองเข้าไปเห็นภายในห้อง ขนาด 5X20 เซนติเมตรขึ้นไป ที่บานประตูเหนือพื้นห้อง 1.70 เมตร และสามารถเปิดเข้าไปตรวจสอบได้ตลอดเวลา

(6) ติดใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ชัดเจนบริเวณทางเข้าสถานบริการ

(7) ในสถานบริการที่จัดให้มีดนตรี หรือการแสดงอื่นใดต้องมีวัสดุที่ป้องกันเสียงและความสั่นสะเทือน โดยความดังของเสียง ต้องไม่เกิน 91 เดซิเบล

(กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 13)

(8) สถานบริการต้องใช้อ้ายชื่อ ให้ตรงกับชื่อในใบอนุญาตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ (ถ้ามี) และต้องติดป้ายชื่อสถานบริการไว้ด้านหน้าสถานบริการให้มองเห็นอย่างชัดเจน

(กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 14)

11. การติดหมายเลขประจำตัวพนักงาน

- ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการต้องจัดให้พนักงาน ลูกจ้าง คู่บริการ ผู้บำเรอ ผู้บริการอาบน้ำ นวด หรืออบตัว และคนรับใช้ของสถานบริการติดหมายเลขประจำตัวซึ่งตรงกับหมายเลขประจำตัวในบัตรประวัติของบุคคลนั้นไว้ที่อกเสื้อด้านขวามือในขณะปฏิบัติงานสถานบริการ

- ป้ายหมายเลขประจำตัวให้ทำเป็นรูปวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร
พื้นสีแดงสำหรับคู่มือบริการ ผู้บำเรอ และผู้บริการอาบน้ำ นวด หรืออบตัว และพื้นที่สีน้ำเงินสำหรับ
พนักงาน ลูกจ้างและคนรับใช้ โดยหมายเลขประจำตัวให้ใช้เลขอารบิกสีขาว และใต้ตัวเลขให้มีอักษร
ย่อหรือชื่อเต็มของสถานบริการขนาดพอสมควร
(กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตและการดำเนินกิจการสถานบริการ พ.ศ.2549 ข้อ 15)

**12. กำหนดเวลาเปิด – ปิดของสถานบริการ (กฎกระทรวงกำหนดเวลาเปิด-ปิด
สถานบริการ พ.ศ.2547)**

ประเภทของ สถานบริการ	สถานบริการ ที่ตั้งก่อน 13 ม.ค.47 ทั้งในและนอก Zoning	สถานบริการ ที่ตั้ง ใน Zoning	สถานบริการ ที่ตั้ง นอก Zoning
ม.3 (1)	21.00-02.00 น.	21.00-02.00 น.	21.00-24.00 น.
ม.3 (2)	11.00-14.00 น./ 18.00-24.00 น.	11.00-14.00 น./ 18.00-24.00 น.	11.00-14.00 น./ 18.00-24.00 น.
ม.3 (3)	12.00-24.00 น.	12.00-24.00 น.	18.00-24.00 น..
ม.3 (4)	18.00-01.00 น.	18.00-01.00 น.	18.00-24.00 น.
ม.3 (5)	18.00-01.00 น.	18.00-01.00 น.	18.00-01.00 น.

13. หน้าที่ของผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ

- (1) ไม่รับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าทำงานในสถานบริการ (ม.16(1))
- (2) ไม่ยินยอมให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานเข้าไปในสถานบริการ
ระหว่างเวลาทำการ (ม.16/1 ว.1)
- (3) ไม่ยินยอมให้ผู้มีอาการเมาสุราจนประพฤตินุญวาย หรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถาน-
บริการระหว่างเวลาทำการ (ม.16(2))
- (4) ไม่จำหน่ายสุราให้แก่ลูกค้าซึ่งมีอาการเมาสุราจนประพฤตินุญวายหรือครองสติไม่ได้
(ม.16(3))

(5) ไม่ยินยอมให้พนักงานของสถานบริการหรือผู้มาร่วมแสดงดนตรีหรือแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง พักอาศัยหลับนอนในสถานบริการ (ม.16(4))

(6) ควบคุมการแสดงในสถานบริการมิให้เป็นไปในทางลามกหรืออนาจาร และมีให้มีสัตว์ร้ายเข้าร่วมการแสดงในสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ชม (ม.19)

(7) ดำเนินกิจการสถานบริการให้เป็นไปตามประเภทที่ขออนุญาต (ม.26)

(8) ควบคุมเวลาเปิด – ปิดทำการของสถานบริการให้เป็นไปตามกฎหมาย (ม.17)

(9) ตรวจสอบเอกสารราชการที่มีภาพถ่ายและระบุอายุของผู้ที่จะเข้าไปในสถานบริการทุกราย (ม.16/1 ว.2)

(10) จัดสถานที่ภายในและภายนอกของสถานบริการเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อความสะดวก หรือเพื่อความสะดวกในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ ตัดหมายเลขประจำตัวและจัดทำประวัติของพนักงานสถานบริการตามที่กฎหมายกำหนด (ม.17)

(11) ควบคุมมิให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ (ม.16(5))

(12) ควบคุมมิให้มีการนำอาวุธทุกชนิดเข้าไปใน สถานบริการ (ม.16(6))

(13) แจ้งเหตุต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทันทีที่มีเหตุร้ายเกิดขึ้นในสถานบริการ (ม.16/3)

(14) อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ปฏิบัติงานตรวจตราสถานบริการ (ม.25)

(15) ดำเนินกิจการให้อยู่ในความสงบเรียบร้อย และไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี (ม.21)

14. หน้าทีของผู้ที่จะเข้าไปใช้บริการในสถานบริการ

หากท่านต้องการที่จะเข้าไปเที่ยวเพื่อการพักผ่อนในสถานบันเทิงต่างๆ โดยเฉพาะสถานบันเทิงที่ถูกควบคุมตามกฎหมายสถานบริการ มีข้อแนะนำ ดังนี้

(1) ต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารราชการอื่นๆ ที่มีภาพถ่ายและระบุอายุไว้ติดตัวไปด้วยทุกครั้ง เพราะกฎหมายกำหนดโทษผู้ที่จะเข้าไปในสถานบริการโดย ไม่ยินยอมให้ตรวจหรือไม่มีเอกสารราชการและเข้าไปในสถานบริการ มีโทษปรับไม่เกิน 5,000บาท (ม.28/1ว.2)

(2) ห้ามนำอาวุธติดตัวเข้าไปในสถานบริการ เพราะเป็นนโยบายที่กระทรวงมหาดไทย กำหนดไว้ให้สถานบริการเป็นเขตปลอดอาวุธโดยเด็ดขาด นอกจากนั้นบุคคลที่นำอาวุธเข้าไปในสถานบริการต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและต้องแต่งเครื่องแบบเท่านั้น (ม.16/2)

(3) การกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทย ได้กวดขันเรื่องของ ยาเสพติดอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในสถานบริการจะเป็นเขตปลอดจากยาเสพติด หากตรวจสอบพบว่า มีการเสพยาเสพติด จะต้องถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดอย่างเฉียบขาด

15. การสั่งลงโทษทางปกครองตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 สั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการหรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ไม่ต่ออายุใบอนุญาต ให้ตั้งสถานบริการ ด้วยเหตุผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการขาดคุณสมบัติหรือเมื่อสถานบริการใดดำเนิน กิจการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน **ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย**⁵ ให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดใน สถานบริการ หรือดำเนินกิจการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือ กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งหลักเกณฑ์การพิจารณาว่าจะมีคำสั่งหรือไม่มีคำสั่ง ต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสั่งต่ออายุใบอนุญาต พักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต และกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ลงวันที่ 4 เมษายน 2548

16. กระบวนการสั่งลงโทษทางปกครองและการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

(1) เมื่อจังหวัดได้รับรายงานข้อเท็จจริงกรณีสถานบริการฝ่าฝืนกฎหมายสถานบริการ **จะต้อง รวบรวมพยานหลักฐานให้ได้ข้อยุติว่าสถานบริการดังกล่าวได้ฝ่าฝืนกฎหมายจริงหรือไม่**

(2) เมื่อจังหวัดเห็นว่าข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะสรุปได้ว่าสถานบริการดังกล่าวฝ่าฝืนกฎหมาย จริง ให้จังหวัดแจ้งสิทธิให้ผู้อุทธรณ์ได้โต้แย้งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

(3) ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตาม 21 แห่งพระราชบัญญัติ สถานบริการ พ.ศ.2509 สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการตาม ข้อเท็จจริงที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว

(4) ให้จังหวัดแจ้งคำสั่งพักใช้/เพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ให้กับผู้อุทธรณ์ทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิให้ผู้อุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ภายใน 15 วัน ตามมาตรา 21 วรรคท้าย แห่ง พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 หรือแจ้งสิทธิให้ผู้อุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตให้ตั้ง สถานบริการหรือคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ภายใน 30 วัน ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509

⁵ ปล่อยปละละเลย หมายความว่า ไม่เอาใจใส่ ทอดทิ้ง

(5) เมื่อมีผู้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือยื่นอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยโดยผ่านนายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ให้จังหวัดตรวจสอบว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ หรือเป็นผู้ที่มีอำนาจลงชื่อแทนนิติบุคคล ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการนั้นหรือไม่ หรือหากเป็นผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากบุคคลดังกล่าว จะต้อง มีหนังสือมอบอำนาจให้เป็นผู้มีอำนาจอุทธรณ์แทนบุคคลดังกล่าวด้วย

(6) เมื่อจังหวัดตรวจสอบแล้วพบว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้ที่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ให้จังหวัดรวบรวมหลักฐานรายงานกระทรวงมหาดไทย โดยจะต้องมีหลักฐานประกอบการรายงาน ดังนี้

(6.1) รายละเอียดพฤติการณ์การกระทำความผิดของสถานบริการจนกระทั่งนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครอง

(6.2) สำเนาใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ (แบบ สบ.2)

(6.3) สำเนาบันทีกการจับกุม สำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี สำเนาบันทีกการเปรียบเทียบปรับ หรือสำเนาคำพิพากษาของศาล (ถ้ามี)

(6.4) แผนผังสถานที่เกิดเหตุ กรณีการกระทำผิดมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานที่เกิดเหตุ

(6.5) สำเนาหนังสือแจ้งคู่กรณีให้ทราบข้อเท็จจริงที่จะใช้เป็นเหตุผลในการออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 ทั้งนี้ หนังสือดังกล่าวจะต้องแจ้งแก่ “คู่กรณี” ตามนัยมาตรา 5 หรือเป็นการแจ้งตามนัยมาตรา 5 หรือเป็นการแจ้งตามนัยมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

(6.6) สำเนาคำสั่งทางปกครองของผู้ว่าราชการจังหวัด

(7) เมื่อผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต/เพิกถอนใบอนุญาต มีผลแตกต่างกันตามกฎหมาย ดังนี้

(7.1) ในกรณีผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หากอุทธรณ์โดยเหตุตามมาตรา 21 วรรคสอง(1) ให้การอุทธรณ์เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

(7.2) ในกรณีผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอุทธรณ์โดยเหตุตามมาตรา 21 วรรคสอง(2) หรือเหตุอื่น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น แต่ต้องมีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอให้ทุเลาการบังคับ หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่มีคำสั่งใดให้ถือว่าเป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น ดังนั้น ในกรณีดังกล่าวผู้อุทธรณ์สามารถขอทุเลาการบังคับทางปกครองโดยระบุในหนังสืออุทธรณ์ หรือทำเป็นคำขอต่างหากก็ได้ แต่ต้องมีคำขอทุเลาการบังคับ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงจะพิจารณาให้ทุเลาการบังคับทางปกครองดังกล่าวได้

17. สรุปฐานความผิดตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.2509 ที่พบบ่อยมีดังนี้

ลำดับที่	ฐานความผิด	โทษทางปกครอง (พักใช้ใบอนุญาต)	
		ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
1	ไม่จัดทำบัตรประวัติพนักงาน	10	20
2	จำหน่ายสุราให้แก่ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤติกุณวายหรือ ครองสติไม่ได้	10	20
3	ย้ายแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสถานบริการโดยไม่ได้รับ อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่	30	60
4	รับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าทำงาน	30	60
5	ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปใน สถานบริการ	60	เพิกถอน ใบอนุญาต
6	ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าไป ในสถานบริการ	60	เพิกถอน ใบอนุญาต
7	จัดให้มีการแสดงลามกอนาจารในสถานบริการ	60	เพิกถอน ใบอนุญาต
8	เปิดทำการสถานบริการไม่เป็นไปตามเวลาที่กฎหมายกำหนด	60	เพิกถอน ใบอนุญาต
9	ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดใน สถานบริการ	90	เพิกถอน ใบอนุญาต
10	ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการกระทำความ ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในสถานบริการของตนเอง	เพิกถอนใบอนุญาต	
11	มีการบังคับค่าประเวณีหรือยินยอมให้มีการบังคับค่าประเวณี มีการค้าประเวณีเด็ก หรือยอมให้มีการค้าประเวณีเด็ก มีการบังคับใช้แรงงานเด็ก หรือยอมให้มีการบังคับใช้แรงงานเด็ก ในสถานบริการ	เพิกถอนใบอนุญาต	
12	ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตเกินกว่า 120 วัน	เพิกถอนใบอนุญาต	

18. ประมวลความบกพร่องในการตั้งข้อกล่าวหา และการดำเนินคดีอาญาเกี่ยวกับสถานบริการ

(1) ร้านที่ถูกจับกุมไม่ใช่สถานบริการ (ไม่เข้าองค์ประกอบตามคำนิยาม “สถานบริการ”) แต่เจ้าพนักงานทำการจับกุมและตั้งข้อกล่าวหาตามกฎหมายสถานบริการ เช่น ตั้งสถานบริการ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเปิดสถานบริการไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง เป็นต้น

(2) การจับกุมสถานบริการที่ตั้งโดยไม่ได้รับอนุญาต ตามกฎหมายสถานบริการ สามารถตั้งข้อกล่าวหาได้เพียง “ตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่” เท่านั้น แต่เจ้าพนักงานผู้จับกุมมีการตั้งข้อกล่าวหาอื่น ๆ เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายสถานบริการด้วย

(3) การตั้งข้อกล่าวหาแก่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการที่ยินยอม หรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถานบริการนั้น เข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการเจ้าพนักงานผู้จับกุมมักระบอบองค์ประกอบของฐานความผิดไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน เช่น ระบุอายุของผู้ที่เข้าไปในสถานบริการเป็น 18 ปีบริบูรณ์ (กฎหมายกำหนดอายุ 20 ปีบริบูรณ์) หรือไม่ระบุว่าผู้ต้องหาเป็น “ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ” หรือไม่ระบุว่าผู้มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ “มิได้ทำงานในสถานบริการนั้น” หรือไม่ระบุว่าเข้าไปในสถานบริการ “ระหว่างเวลาทำการ” เป็นต้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวล้วนแต่มีความสำคัญต่อการดำเนินคดี

(4) เจ้าพนักงานตั้งข้อกล่าวหาดำเนินคดีกับผู้อื่นซึ่งไม่ใช่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ทั้งที่ฐานความผิดดังกล่าวเป็นฐานความผิดเฉพาะสำหรับผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ

(ฐานความผิดตามมาตรา 27 , 28 และมาตรา 28/1)

(5) พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาในฐานความผิดตามกฎหมายสถานบริการ โดยไม่มีอำนาจเปรียบเทียบ (ฐานความผิดที่เกินอำนาจเปรียบเทียบของพนักงานสอบสวน ได้แก่ ฐานความผิดตามมาตรา 26, 27, 28, 28/1 วรรคหนึ่ง, 28/2 และมาตรา 28/3 ส่วนฐานความผิดที่อยู่ในอำนาจเปรียบเทียบของพนักงานสอบสวนมีเพียงฐานความผิดตามมาตรา 25 และมาตรา 28/1 วรรคสองเท่านั้น)

จัดทำโดย กลุ่มกิจการโรงแรมและสถานบริการ
ส่วนการสอบสวนคดีอาญา
สำนักการสอบสวนและนิติการ
กรมการปกครอง
โทร. 0-2356-9554

นโยบายการจัดระเบียบสังคม

รัฐบาล โดยกระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินนโยบายการจัดระเบียบสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการ โดยได้สั่งการให้ทุกจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ และได้ประสานสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ถือปฏิบัติในการกวาดล้างสถานบริการ ดังนี้

1. ให้ตรวจตรากวาดล้างสถานบริการที่ได้รับอนุญาตให้ตั้งสถานบริการอย่างถูกต้องหรือไม่
2. กวาดล้างมิให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ซึ่งมิได้ทำงานในสถานบริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ
3. มิให้มีการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในสถานบริการ
4. มิให้มีการแสดงลามกอนาจารหรือการแสดงที่ไม่เหมาะสมในสถานบริการ
5. ให้สถานบริการดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามประเภทที่ขออนุญาต และให้เปิด-ปิดสถานบริการตามเวลาที่กฎหมายกำหนด
6. ควบคุมมิให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการ ไม่ว่าผู้ให้นำอาวุธเข้าไปจะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หากมิได้อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ห้ามมิให้นำอาวุธเข้าไปในสถานบริการโดยเด็ดขาด

